

THE MONTHLY BULLETIN OF GURDWARA SRI GURU SINGH SABHA — HOUNSLOW

NOVEMBER 2021 – VOL XXVIII ISSUE 11

This year the 4th November Nanakshahi is the important day of celebtations marking the arrival of the sixth Nanak, Guru Hargobind Sahib at Amritsar, having secured his release from Gwalior fort prison, along with 52 imprisoned Hindu Rajahs and Princes, in 1619. The dark Massia night, which coincides with Diwali, is traditionally celebrated with fireworks to highlight the strong Sikh stand for the basic values of human rights and freedom.

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

One Universal Creator God, Realised By the Grace of The True Guru

Monday - Saturday (Excluding Tuesdays)

AM				
4.00	Parkash	Sun	days Only	
5.00	Nitnem	4.00	)	Parkash
6.00	Simran	5.00	)	Nitnem
6.30	Asa-Di-Vaar	6.00	)	Simran
7.45	Ardass	6.30	)	Asa-Di-Vaar
10.00	Kirtan	7.45	5	Ardass
10.45	Katha	8.00	)	Akhand Paath or
11.30	Ardass			Sehaj Paath Bhog or
511				Sukhmani Sahib
PM		9.00		Kirtan
6.00	Rehraas	9.45		Ardass
6.30	Kirtan	10.0	0	Youth Kirtan
7.00	Katha	11.0	0	Kirtan
7.30	Ardass			
8.00	Sukhasan			
Tuesdays Only		РМ		*
4.00	Parkash	12.0	0	Katha
5.00	Nitnem	1.00		Kirtan
6.00	Simran	2.00		Ardass
6.30	Asa-Di-Vaar	6.00		Rehraas
7.45	Ardass	6.30		Kirtan
10.00	Kirtan	7.00		Katha
10.30	Katha	7.30		Ardass
11.00	Sukhmani Paath	8.00		Sukhasan
514				
PM	1 1 10 1			
12.15	Ladies Kirtan		Please Note	
2.00 6.00	Ardass			
6.30	Rehraas			restricted services of the
7.00	Kirtan Katha			nese services are currently
7.00	raula .		suspended.	

Ardass

Sukhasan

7.30

8.00

The current Gurdwara programme

appears on page 5.

ੴ ਸਤਿਗੂਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥

GURDWARA SRI GURU SINGH SABHA

Alice Way, Hanworth Road, Hounslow, Middlesex, TW3 3UD Registered No. 75990 as a place of worship under the Worship Registration Act 1855

Registered Charity No. 83314

Inland Revenue Ref. CC 15570

Enquiries: 020 8577 2793 Email: khalsa@sgss.org Website: www.sgss.org

November 2021

		Nanakshahi Calendar Days		
Important Days	Event	Nov ਕੱਤਕ/ਮੱਘਰ	Dec ਮੱਘਰ/ ਪੋਹ	
Sangrand (ਸੰਗਰਾਂਦ)	New Month Starts	16	15	
Massia (ਮੱਸਿਆ)	No Moon (Dark Night)	4	4	
Puranmashi (ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ)	Full Moon	19	19	
Avtar, Parkash, G	uruship, Gurpurb, Shahidi, Jyo	ti Jot/Barsi		
Guru Hargobind Sahib ji	Bandi Chorh	4		
Guru Nanak Dev ji	Avtar	19		
Guru Tegh Bahadur ji	Shahidi	24		
Guru Gobind Singh ji	Guruship	24		
H	listorical Dates & Events			
Mata Sahib Kaur ji	Birthday	1		
Baba Deep singh ji	Shahidi	13		
Bhai Mardana ji	Akaal Chalana	28		
Sahibzada Fateh Singh ji	ingh ji Birthday		12	
Sahibzada Ajit Singh ji	Shahidi (Chamkaur)		21	
Sahibzada Jujhar Singh ji	Shahidi (Chamkaur)		21	
Sahibzada Zorawar Singh ji	Shahidi (Sirhind)	idi (Sirhind)		
Sahibzada Fateh Singh ji	Shahidi (Sirhind)	nahidi (Sirhind)		
Mata Gujar Kaur ji	Jyoti Jot (Sirhind)	i Jot (Sirhind)		
Sardar Shahidi Udham Singh ji	Birthday		26	

Dear Sangat Jee - WaheGuru Ji Ka Khalsa; WaheGuru Ji Ki Fateh

As the winter approaches and flu related infections are on the rise, we request everyone to follow the guidelines issued by the authorities. In the interim, we will continue to welcome the sangat with strong emphasis on maintaining social-distancing guidance and the importance of keeping everyone safe.

November is also an auspicious month which reminds us of the great history we are blessed with:

- Bandi Chor Diwas (Diwali) on Thursday, 4th November
- Guru Nanak Dev Ji's Parkash Ustav on Friday, 19th November

Details are published on our website www.sqss.org.

We anticipate concerns of the sangat with reference to car parking and strongly encourage the sangat members to **complain in writing** to the Gurdwara and the council of their frustrations so that positive progress can be made to address the strangling of our existence by corporate greed.

We are continuing to seek realistic beneficial use of the adjoining land with all levels of the Government and hope that common sense, community pride, long term security and environmental benefits will prevail over the developer's portfolio.

We seek great support from our Sangat and the local communities to:

- Help us raise funds to secure the adjoining former car park land for the benefit of the Sangat
  - By Cheque: Payable to Sri Guru Singh Sabha Hounslow and posted/delivered to Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hounslow, TW3 3UD
  - o **Online**: Donations can be made online at <u>www.sgss.or/donate</u>
  - o BACS: Barclays Bank, Sort code 20 96 55 Account 00859095
- Sign the Petition In-house forms available & Online (QR code, and link provided below).

This is to demonstrate that the 'misuse' of the site by developing 5-storey flats on the land could ultimately lead to the closure of our iconic Gurdwara.

Write to your local Councillors with your complaints.

Health & Safety: Please ensure you follow the Government & Gurdwara guidelines as well as any instructions from the official sewadars to keep everyone safe.

http://chng.it/chkbPM5QXk

Bookings: To enable us to continue supporting the sangat whilst remaining compliant with the Government Guidelines, we are happy to discuss your needs. During October, services performed were:

Weddings	15	School Visits	2
Sukhmani Sahib Path/Kirtan	21	Funerals	8
Sehaj Path/Akhand Path	15		

Opening Times: The Gurdwara will remain open 7:00am and 7:00pm daily.

Matrimonial Office: 10:00am-1:00pm Daily – Contactable via email marriages@sgss.org

Main Office: 10:00am-5:00pm Daily

Show Your Gratitude: Please donate to the Gurdwara to help run the Sangat services: **By Cheque**: Payable to Sri Guru Singh Sabha Hounslow and posted/delivered to:

Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hounslow, TW3 3UD

Online: Donations can be made online at www.sgss.or/donate

Announcement

FREE COMPUTER TRAINING CLASSES

NO PREVIOUS EXPERIENCE NECESSARY

ALL AGES WELCOME - NO COMPUTER EDUCATION REQUIREMENT

TIME 10 AM - 2 PM

DAYS TUESDAY, WEDNESDAY AND THURSDAY
VENUE LIBRARY [FIRST FLOOR NEW BUILDING]

COMPUTER BASICS	INTERMEDIATE TOOLS
Internet	WORD PROCESSING [USING WORD]
EMAIL [CREATE, SEND, RECEIVE AND REPLY]	SPREADSHEETS [USING EXCEL]
WEB BROWSING [NEWS, RESEARCH ETC]	PRESENTATIONS [USING POWERPOINT
ONLINE FORMS	USING TABLETS AND MOBILE APPS
ONLINE SHOPPING [AMAZON, EBAY ETC]	WIRELESS SETUP
ONLINE BANKING SERVICES	DOWNLOADING APPS [APPLE STORE, GOOGLE, ETC]

For further Information Contact the Main Office or email:

THE SGSS COMPUTER TRAINING CLASSES WILL RECOMMENCE ON 2 NOVEMBER 2021.

THE TRAINING SESSIONS WILL BE RUN IN THE LIBRARY ON TUESDAY, WEDNESDAY AND THURSDAY EVERY WEEK
TIME: 10:00 AM to 1:00 PM

PLEASE NOTE:

ALL ATTENDEES WILL BE REQUIRED TO SHOW THAT THEY HAVE RECEIVED AT LEAST 2

DOSES OF THE COVID VACCINATION. THIS IS TO ENSURE THE SAFETY AND

WELLBEING OF ALL THE ATTENDEES.

For further information Contact the Main Office or Email: info@sgss.org, ict@sgss.org

Gurdwara Sri Guru Singh Sabha Hounslow

PROGRAMME from 17May 2021

Mon-Sa	t - Exc Tue - Early	Tuesda	y - Early	Sunday	- Early
4:00	Parkash	4:00	Parkash	4:00	Parkash
5:00	Nitnem	5:00	Nitnem	5:00	Nitnem
6:00	Simran	6:00	Simran	6:00	Simran
6:30	Asa Di Var	6:30	Asa Di Var	6:30	Asa Di Var
7:45	Ardaas	7:45	Ardaas	7:45	Ardaas
10:00	Kirtan	10:00	Kirtan	8:00	*AP SPB SS
10:45	Katha	10:30	Katha	9:00	Kirtan
11:30	Ardaas	11:30	Sukhmani Sahib Paath	9:45	Ardaas
Evening	P	12:15	Ladies Kirtan	10:00	Youth Kirtan
6:00	Rehraas	2:00	Ardaas	11:00	Kirtan
6:30	Kirtan	Evening		12:00	Katha
7:00	Katha	6:00	Rehraas	1:00	Kirtan
7:30	Ardaas	6:30	Kirtan	2:00	Ardaas
8:00	Sukhasan	7:00	Katha	Evening	1
		7:30	Ardaas	6:00	Rehraas
		8:00	Sukhasan	6:30	Kirtan
				7:00	Katha
AP SPB	SS - Akhand Path or	Sehai Paath	Bhog of Sukhmani Sahib	7:30	Ardaas
	sure the Government &			8:00	Sukhasan

The *Benti Chaupai* is a *bani* taken from the **Dasam Granth**. It is written in quatrains (groups of four verses, hence the name Chau+pai). Within the Rehras Sahib paath the first 25 quatrains are included in the *Nitnem* (daily prayer) *Gutkas*, as per the *Sikh Rehat Maryada*. At the start of the bani, in all Gutkas, has been written Patshahi 10, to convey the bani as a composition of Guru Gobind Singh ji.

The tone of this bani is that of a martial prayer, in consonance with the widely used salutation 'Waheguru ji ki Fateh'; it became a popular form of greeting after the tenth Nanak had created the Khalsa at Anandpur Sahib on Baisakhi day, 1699. It indicates that in all our worldly or spiritual battles, victory comes with the grace of Waheguru. This month we continue with the next five quatrains.

Line	ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ ॥	Glossary	Contextual Meaning
1	ਤਾ ਕੌ ਕਰਿ ਪਾਹਨ ਅਨੁਮਾਨਤ ॥	ਪਾਹਨ	Stone idol
2	ਮਹਾ ਮੂੜ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤ ॥	ਮਹਾ ਮੂੜ	Great fool
3	ਮਹਾਦੇਵ ਕੌ ਕਹਤ ਸਦਾ ਸਿਵ ॥	ਮਹਾਦੇਵ, ਸਦਾ ਸਿਵ	Shiva, Waheguru
4	ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਚੀਨਤ ਨਹਿ ਭਿਵ ॥੩੯੨॥	ਭਿਵ	Secret
5	ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਜੇਤੀ ॥	घुपि	Intellect or Understanding
6	ਬਰਨਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਹਿ ਤੇਤੀ ॥	ਬਰਨਤ	Describes or S tates
7	ਤੁਮਰਾ ਲਖਾ ਨ ਜਾਇ ਪਸਾਰਾ ॥	ਪਸਾਰਾ	Extent or Expanse
8	ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਸਜਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਾਰਾ ॥੩੯੩॥	ਕਿਹ ਬਿਧਿ	By what Method or Process
9	ਏਕੈ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥	ਰੂਪ	Form or Shape
10	ਰੰਕ ਭਯੋ ਰਾਵ ਕਹੀ ਭੂਪਾ ॥	ਰੰਕ, ਰਾਵ, ਭੂਪਾ	Pauper, Noble or Wealthy, Lord
11	ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਕੀਨੀ ॥	ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ	(From) Egg, Placenta, Sweat
12	ਉਤਭੁਜ ਖਾਨਿ ਬਹੁਰਿ ਰਚਿ ਦੀਨੀ ॥੩੯੪॥	ਉਤਭੁਜ, ਖਾਨਿ	From the ground, Source
13	ਕਹੂੰ ਫੂਲਿ ਰਾਜਾ ਹੈ ਬੈਠਾ ॥	ਫੂਲਿ ਰਾਜਾ	Born of the lotus flower
14	ਕਹੂੰ ਸਿਮਟਿ ਭਯੋ ਸੰਕਰ ਇਕੈਠਾ ॥	ਸਿਮਟਿ	Shrunken
15	ਸਗਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਇ ਅਚੰਭਵ ॥	ਅਚੰਭਵ	Wonder or Miracle
16	ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਰੂਪ ਸੁਯੰਭਵ ॥੩੯੫॥	ਸੁਯੰਭਵ	Self Created
17	ਅਬ ਰਛਾ ਮੇਰੀ ਤੁਮ ਕਰੋ ॥	ਰਛਾ	Protect
18	ਸਿਖ੍ਯ ਉਬਾਰਿ ਅਸਿਖ੍ਯ ਸੰਘਰੋ ॥	ਉਬਾਰਿ, ਸੰਘਰੋ	Uplift or Raise, Destroy or slay
19	ਦੁਸਟ ਜਿਤੇ ਉਠਵਤ ਉਤਪਾਤਾ ॥	ਉਠਵਤ, ਉਤਪਾਤਾ	Rise, Mischief
20	ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਕਰੋ ਰਣ ਘਾਤਾ ॥੩੯੬॥	ਮਲੇਛ, ਰਣ ਘਾਤਾ	Filthy ones or outcasts, Destroy in battle

ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ

Lines 1-4: ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਨਿਰ ਅਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਅਥਵਾ ਸ਼ੀਵਜੀ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਦਾ-ਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਅਸਲੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।

Lines 5-8: ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਕੋਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜਗਤ-ਪਸਾਰਾ ਅਲੱਖ ਹੈ; ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਸੰਸਾਰ ਸਾਜਿਆ।

Lines 9-12: ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਕਿਤੇ ਕੰਗਾਲ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਅਮੀਰ, ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਰਾਜਾ। ਉਸ ਨੇ ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ ਤੇ ਉਤਭੂਜ; ਚਹੁੰਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਉਤਪਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣੀਆ ਦੁਆੜਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

Lines 13-16: ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਕਿਤੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਜਗਤ-ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਵਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਗਾਂ ਦੇ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵੀ।

Lines 17-20: ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਹੁਣ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ। ਸਿੱਖੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੋ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰੋ। ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਦੋਖੀ ਸਮੇ ਸਮੇ ਉਠ ਖਲੋਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਖਸ਼-ਬੁੱਦੀ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰੋ।

English Rendition

Lines 1-4: The great fools do not understand His essence and think that God is a stone. They do not know the difference between the two. They continue to refer to Shiva as the Eternal God. They do not but know the secrets of the Formless God.

Lines 5-8: O Waheguru! According to their varying leves of intelligence people perceive You in their own way. Your limits and extent cannot be known; we cannot know how or in what way You fashioned the world for the fist time.

Lines 9-12: The one and only Waheguru in His unique and unparalleled form, manifests as someone poor in one place, a lord or a king at others. God has worked his mystery of life creation in various ways; the four sources of birth are the egg, placenta, sweat or moisture, and finally the earth is the source of all vegetation.

Lines 13-16: At some places the Lord Waheguru blooms, enthroned as a king, while at others He is shrunken in the form of Shiva. He reveals His miraculous deeds to all His creation of the universe. Waheguru is the Primal Power, the eternal Being, since the beginning and existing for ever and ever, through the ages.

Lines 17-20: In this quatrain, Guru Sahib makes a personal prayer to the Lord God that he has been revaling to us in the previous quatrains. He prays to Waheguru to keep him under His protection, uplift His followers (in faith, intellect and wisdom) and destroy the enemies who create mischief, and all infidels on the battlefield.

ਰਬਿੰਦਰਾ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਕਵੀ, ਫਿਲਾਸਫਰ ਅਤੇ ਚਿਤਰ ਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ੬ ਮਈ ੧੮੬੧ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕ੍ਸ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਲਿਖਿਆ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋ ਕਾਫੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬੰਗਾਲੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਲਗ ਪਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਾਵਲ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਰਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਭੀ ਆਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ, ਕਾਬਲੀ ਵਾਲਾ, ਚੋਖਰ ਬਾਲੀ ਆਦਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਗੀਤਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ "ਗੀਤਾਂਜਲੀ" ਹੈ ਜੋ ਕਿ ੧੯੧੦ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ੧੦੩ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹਨ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖਣ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਬਿਲ ਪ੍ਰਾਈਜ਼ ੧੯੧੩ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਸਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੱਢ-ਮੁੱਲਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਕੈਮਪਸ ਹਨ। ਇਕ ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਕੇਤਨ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਕੇਤਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਨਿਕੇਤਨ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕ੍ਸ਼ਾ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ, ਘਰੇਲੂ ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕ੍ਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਲੇ ਥਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਹੇਠ ਬਿਠਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸੱਤ ਅਗਸਤ ੧੯੪੧ ਨੂੰ ੮੦ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਉਘੇ ਐਕਟਰ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਰਾਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀ ਗਾਣ (ਜਨ, ਗਨ, ਮਨ...) ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀ ਗੀਤ ਭੀ ਲਿਖ ਦੇਉ।

ਟੈਗੋਰ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟ੍ਰੀ ਗੀਤ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਦ ਟੈਗੋਰ ਨੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਖੋਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ) ਸ਼ਬਦ ਦਿਖਾਇਆ।

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਆਰਤੀ॥

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥ ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥ ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ ॥ ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥२॥ ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥ ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੁੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੂ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥੪॥੩॥ (sGSS ਪੰਨਾ 13, 663)

ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ

ਅਕਾਸ਼ ਮਈ ਥਾਲ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦ ਦੀਵੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮੰਡਲ ਜਿਵੇ ਮੋਤੀ ਹਨ। ਚੰਦਨ ਦੀ ਮਹਕ ਧੂਪ ਹੈ। ਹਵਾ ਚੌਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਅੱਗੇ ਫੁੱਲ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹੋ ਜੇਹੀ ਅਸਚਰਜ ਆਰਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੇ ਭੌ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਹੀ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਰਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਤੂਤੀਆਂ ਬਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤੇਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੇਤਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਤੇਰੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਭੀ ਦਿਸਦੀ ਨਹੀਂ। ਤੇਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੈਰ ਹਨ ਪਰ ਤੂੰ ਚਰਨਾਂ

ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈਂ। ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਨੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਤੇਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੱਕ ਹਨ ਜੋ ਦਿਸਦੇ ਨਹੀਂ। ਤੇਰੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣਾਂ ਕਾਰਨ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭਨਾ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੀ ਜੋਤ ਹੈ। ਇਸ ਜੋਤ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਭ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਚਾਨਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਆਰਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਰੀ ਦੇ ਚਰਨ ਕੰਵਲਾ ਦਾ ਭੌਰਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਮਨ ਲੋਭੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਪਪੀਹੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੇਹਰਾਂ ਦਾ ਜਲ ਦੇਉ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋਇਆ ਰਹਾਂ।

English Translation

Raag Dhanasari (By the First Master)

The sky is the tray, the Sun and Moon are the lamps, and the orb of the stars are the glittering pearls. Fragrance of vegetation is being fanned by air, along with greeneries and the blooming flowers.

How grand a worship is being performed 'O Lord! O the destroyer of fear, your Aarti (worship). The unstruck divine music with flutes is ringing. Pause.

Thousands are your eyes but not visible. Thousands are your forms and yet you are formless. Thousands are your feet and yet you have none. Thousands are your noses still you are without a nose.

This miracle has charmed me. In all the living beings this very same light shines. With this light, brightness pervades in all. By God's grace, this light becomes visible.

However you are pleased, is the real worship.

O Lord, your Lotus feet have charmed my mind. Day and night, I feel thirsty. Have mercy and bestow upon Nanak, the water, by which he gets merged in your Naam.

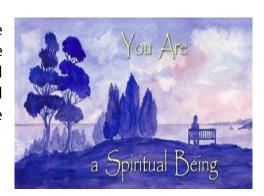

Introducing the nature of Ridhyaan, Sidhyaan and Nidhyaan..

ਰਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਤੇ ਨਿੱਧੀਆਂ ਕੀ ਹਨ ? ਗੁਰਮਤ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ।

Nau Nidhyaan (The Nine Treasures)

In the second part of our journey though the Spiritual Treasures we learnt about the eight Sidhyaan (mental powers). Similarly, there are nine Nidhyaan but these are related to the aquisition of material wealth. On the spiritual path the seeker with Naam simran and gurmat Gyan can get the Nidhyaan powers and easily become successful in every field of the materialistic world (*maya Mandel*).

According to Gurmat there are nine Nidhyaan; they are as follows:

- 1. ਪਦਮ-ਨਿਧੀ The seeker becomes rich in metal wealth like gold and silver.
- 2. ਮਹਾਂ-ਪਦਮ ਨਿਧੀ There are profits in more valuable wealth like diamonds and jewels.
- 3. ਮਕਰ-ਨਿਧੀ With this nidhy the seeker progresses in positions related to ruling of the kingdom.
- 4. ਕੱਛਪ-ਨਿਧੀ The seeker is loaded with wealth, usually hidden in underground treasures.
- 5. ਮੁਕੁੰਦ-ਨਿਧੀ With this nidhy the seeker can become a ruler in the kingdom of worship.
- 6. ਕੁੰਦ-ਨਿਧੀ The seeker is given great respect, or even worshipped like a God or Goddess figure.
- 7. ਨੀਲ-ਨਿਧੀ This nidhy enables the powers to obtain the rule of world oceans and countries (like the powers used by colonialists) or even outer space.
- 8. ਸੰਖ-ਨਿਧੀ The seeker becomes famous and acts with highly inflated ego as a result of wealth and power possessions.
- 9. **इउच-ित्यी** This nidhy is about being the richest person on Earth and this strength can be the most powerful, as it is like a mixture of all the nine Nidhyaan treasures of the materialistic (maya) powers.

To say that a seeker has acquired 'Ridhy' means to be successful in all aspects of mental and materialistic powers. Ridhyaan, Sidhyaan (materialistic treasures and spiritual powers) are all powers that one can acquire as a successful seeker. Such a person can manifest and have control over his body and mind. All these, with Naam simran and gurmat gyan, then become his treasures.

In Siri Guru Granth Sahib, Guru Arjun Dev ji says, on Ang 732:

ਨੳ ਨਿਧਿ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਮੈ ਪਲੈ ਬਧਾ ਛਿਕਿ ਜੀੳ ॥੮॥

I have firmly attached the Naam, the Home of the Nine Treasures, to my robe. ||8||

Now a question arises - Are such treasures real or mythical?

Well according to scientific research, such as during astronomical observations with large telescopes, it is possible with our eyes to see the moon, planets and stars, as well far away objects, in great detail and their structure. But this power of our eyes works only in conjunction with use of objects made of materials. By contrast, for spiritual attainment 'Naam' is the lens with which our inner eye gets to see the whole creation and far objects and scenes. The inner eye does not depend on any materialistic invention but entirely works with the spiritual powers of the soul that are in the 'Naam'. The inner eye takes us beyond maya and makes it possible for the seeker to experience *'So Dar'*, the door to salvation, and all the *devtas*, who sing the melody of Waheguru.

On death of the body the outside eyes close but the inner eye stays with the soul in 'lok and parlok'. The inner eye power makes the seeker free of the traps of maya, and enables him as worshipper of the 'TRUTH', that is Waheguru that is pervading the whole Universe. In the Gurbani verse by Guru Arjun Dev ji on Ang 1099 SGGS we learn that

ਨਾਨਕ ਸੇ ਅਖੜੀਆ ਬਿਅੰਨਿ ਜਿਨੀ ਡਿਸੰਦੋ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥३॥

Nanak, some other (different) are the eyes, with which my Beloved Spouse is seen.

While scientific investigations are very useful, and help us experience and use the creation of Waheguru, they only work with material powers, 'maya treasures'; this makes the mortal depend on maya and blinds his inner soul eye. This reminds me of the verse:

ਮਾਯਾ ਧਾਰੀ ਅੱਨਾ ਥੋਥਾ, ਨਾਮ ਨਾ ਪਛਾਣੇ ਮਿਰਤਕ ਲੋਥਾ।

Spiritual wisdom is higher than any material power and treasures, because with Naam simran the inner eye opens and the seeker acquires 'Naam vidya'; this gives him Ridhyaan Sidhyaan', washes his sins and makes the soul pure, so as to merge into Parmatma 'Waheguru'. On the spiritual path gurmukhs need mind and wisdom powers and treasures ਨੌ-ਨਿਧੀਆਂ, ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ, ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਤਨ (jewels) and the hidden 'ਪਾਰਸ' that is NAAM, 'ਨਾਮ ਰਤਨ' I

In this three part series we have tried to come to an understanding of the **ਰਿਧੀਆਂ, ਸਿਧੀਆਂ** which are powers of mind and spiritual treasures respectively. These are both mental and spiritual, but are independent of the maya-dependent powers, which trap the freedom of the soul. The seeker of Naam gets these powers to liberate his soul while living his life on Earth. It is the meeting point of mortal and seeker souls, like at dawn the day meets the night. The Brahmgiani soul jumps from the ocean of the world to the spiritual realm with these spiritual powers, and enjoys his life living on the Earth, yet detached like the lotus flower.

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਨਿਘਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਜ਼ਾਲਮ ਸਨ ਤੇ ਪਰਜਾ ਜਾਹਿਲ, ਵਹਿਮਾਂ, ਭਰਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ, ਗਿਆਨ ਵਹੂਣੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਸਿਆਣੇ ਵੈਦ ਵਾਂਗ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ। ਮਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਲੋਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਹਿਲੀ ਏਕਤਾ (Unity), ਦੂਸਰੀ ਬਰਾਬਰੀ (Equality), ਤੀਸਰੀ ਸ਼ਰਧਾ (Faith), ਚੌਥੀ ਪਿਆਰ (Love)। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਖਾਤਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਤੇ ਗਏ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ।

"ਕਲ ਤਾਰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ।" ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

9. ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਰੰਭ (੧) ਏਕੋ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ੧ਓ ਸਾਰੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜਪ ਜੀ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਕ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਹੈ, ਸਤਿ ਹੈ, ਸਭ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ। ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਸ ਤੇ ਕੋਈ ਮਰਯਾਦਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਆਪਣੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਰਭਉ ਅਤੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਅਕਾਲ ਭਾਵ ਸਦੀਵੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜੋਤ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਨਮ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਸੁਤੇ-ਸਿੱਧ ਹੈ।

" ਤੁਧੂ ਰੂਪੂ ਨ ਰੇਖਿਆ ਜਾਤਿ ਤੂ ਵਰਨਾ ਬਾਹਰਾ ॥ ਏ ਮਾਣਸ ਜਾਣਹਿ ਦੂਰਿ ਤੂ ਵਰਤਹਿ ਜਾਹਰਾ ॥" (੧੦੯੬)

ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ "ਏਕੋ ਹੈ ਭਾਈ ਏਕੋ ਹੈ" ਦੀ ਹੀ ਸੱਦ ਲਗਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਭੀ ਇਕੋ ਰਸਤਾ ਭਾਵ "ਪ੍ਰੇਮ" ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਸਿਆ।

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਅਗੰਮ ਅਗੋਚਰ ਨਾ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਨ ਕਰਮਾ॥ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਅਜੋਨੀ ਸੰਭਉ ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਉ ਨ ਭਰਮਾ॥੧॥

- ੨. ਸਾਧ ਸੰਗਤ (Congregational Worship) ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇਹਾ ਬਣਨਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪੇ ਵਿਚ ਦੇਖਣਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ "ਸਾਧ ਸੰਗਤ" ਭਾਵ ਇਕੱਠਿਆਂ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦਸਿਆ। "ਸੰਗਤ" ਦੀ ਸਥਾਪਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਬੈਠਣ ਦੀ ਜਾਚ ਦੱਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਵਧਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਸੰਗਤ ਤੇ ਹੀ, ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਇਹ ਭੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੇ ਉਂਚ ਨੀਚ ਦਾ ਫਰਕ ਖਤਮ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇ।
- 3. ਗੁਰੂ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਗੁਰੂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਟਕਣਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜਨਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਭੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜੋ ਕਰਮ ਜੀਵ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਫਲ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਇਸ ਕੁਰਾਹੇ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਸਤੇ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੋੜ ਕੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਤੋਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ "ਸ਼ਾਹ ਬਿਨਾ ਪਤਿ ਨਹੀਂ, ਤੇ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਗਤਿ ਨਹੀਂ," ਭਾਵ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸੋਝੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਦਖਾਓਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਠੇਡੇ ਨਹੀਂ ਖਾਣ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਭੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਹੈ, ਸ਼ਰੀਰ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ।

8. ਏਕਾ ਤੇ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਤਾ (Harmony) ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਮੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੌਮਾਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਮਲੇਛ ਤੇ ਕਾਫਰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਏਕਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ। "ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤੁ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ" ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ। ਉਂਚ ਨੀਚ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਏਕੋ ਨੂਰ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਦੱਸਿਆ, ਭਾਂਵੇ ਉਹ ਭਲੇ ਹੋਵਣ ਜਾਂ ਮੰਦੇ। "Fatherhood of God and brotherhood of man" ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਖਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ। ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੀਂਹ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਤੇ ਆਖਿਆ।

ਪ. ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਕਰੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਖੇਦੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਬਰਾਬਰਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ (ਅੰਗ ੧੩੩੦):

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜਾਤਿ ਜਨਮੂ ਨਹ ਪੂਛੀਐ ਸਚ ਘਰੂ ਲੇਹੂ ਬਤਾਇ ॥ ਸਾ ਜਾਤਿ ਸਾ ਪਤਿ ਹੈ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

੬. ਔਰਤ ਦਾ ਯੋਗ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਧਾਰਮਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਆਗੂ ਸਨ ਜ੍ਹਿਨਾਂ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅੱਧਾ ਅੰਗ ਇਸਤਰੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਤੇ ਧਰਮ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਨਖੇਦੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇਕ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗ਼ਲਤੀ (agreeable blunder) ਕਹਿ ਕੇ ਖੱਜਲ ਕੀਤਾ।

ਯੂਨਾਨ ਦੇ (Aristotle) ਅਰਸਤੋਤਲ ਜਿਹੇ ਫਲਾਸਫਰ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਧੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੱਸਿਆ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਤੁਲਸੀਦਾਸ ਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਧਾ ਜ਼ਹਿਰ ਤੇ ਅੱਧਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੱਸਿਆ। ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਦੋ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਕ ਮਰਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨੀ। ਬੁਧ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਵਿਚ ਰੂਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਮਰਦ ਦਾ ਸ਼ੰਗਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਸਿਆ ਸਗੋਂ ਸੰਜਮ ਤੇ ਬੰਧੇਜ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ, "ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ॥" ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਣ ਹਨ ਤੇ "ਬੱਤੀ ਸੁਲੱਖਣੀ" ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਕਿਹਾ ਹੈ।

9. ਜ਼ਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਹੱਕ ਤੇ ਸੱਚ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਆਗੂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਨਖੇਦੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਕਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। "A king can do no wrong". ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਜਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਬਾਬਰ ਜਾਬਰ ਕਿਹਾ। "ਪਾਪ ਦੀ ਜੰਝ ਲੈ ਕਾਬਲੋਂ ਧਾਇਆ, ਜੋਰੀ ਮੰਗੇ ਦਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋ।" ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਭੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਜੀਵਨ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਣਖ ਵਾਲਾ ਹੈ।

t. ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਹਿੰਦੂਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ, ਸਪਾਹੀਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦਸਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹਲਾਲ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ, ਤੇ ਵੰਡ ਛੱਕਣ ਵਾਸਤੇ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਰਬ ਦੇ ਭੈ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ "ਨਾਮ, ਦਾਨ, ਇਸ਼ਨਾਨ" ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਨਾ ਭੀ ਕਿਹਾ। ਨਾਮ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਰਬ ਵਲ ਮੂੰਹ। ਦਾਨ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣਾ ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਆਪਣੇ ਵਲ ਦੇਖਣਾ ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਵਾਰਨਾ। ਵਿਚਾਰਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਨਾਮ ਜਪਣਾ, ਵੰਡ ਛਕਣਾ ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਨ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਗਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ "ਨਾਨਕ ਨਾਮ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ"। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵਲੱਖਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸਮੂਹਕ ਅਰਦਾਸ ਹੈ।

The new month Kattak this year is from 15th October to 13th November. It is one of the two harvest seasons. This month marks Diwali (Bani shod) day when Guru Hargobind ji arrived at Harmander Sahib from Gowalior jail with 52 Rajas. The sangat welcomed them with oil lit divas. The Kattak month Pooranmashi is celebration day for the Avtar Purab of Guru Nanak Dev ji. Guru Nanak Sahib says, whatever is pleasing to the Divine, is goodness; in accordance with the Divine nature, the seeker will reap the fruits based on what they have sown. The lamp of wisdom is intuitively lit if it is lit through the essence of shabad – infinite wisdom. To light the lamp of wisdom, the oil of love is required. The oil of love emanates from Shabad. It is celebratory. With the Hukamnama Giani ji's worldwide read the verses on Kattak from Bhara Maha by Guru Arjun Dev ji on Ang 135 SGGS. All the Sikh sangat gets this spiritual message so as to live this month according to the wisdom in the Gurbani verses:

ਕਤਿਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਜੋਗੁ ॥

In the month of Katak, do good deeds. Do not try to blame anyone else.

ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਭੂਲਿਆਂ ਵਿਆਪਨਿ ਸਭੇ ਰੋਗ ॥

Forgetting the Transcendent Lord, all sorts of illnesses are contracted.

ਵੇਮੂਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਤੇ ਲਗਨਿ ਜਨਮ ਵਿਜੋਗ ॥

Those who turn their backs on the Lord shall be separated from Him and consigned to reincarnation, over and over again.

ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਉੜੇ ਹੋਇ ਗਏ ਜਿਤੜੇ ਮਾਇਆ ਭੋਗ ॥

In an instant, all of Maya's sensual pleasures turn bitter.

ਵਿਚੁ ਨ ਕੋਈ ਕਰਿ ਸਕੈ ਕਿਸ ਥੈ ਰੋਵਹਿ ਰੋਜ ॥

No one can then serve as your intermediary. Unto whom can we turn and cry?

ਕੀਤਾ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਲਿਖਿਆ ਧਰਿ ਸੰਜੋਗ ॥

By one's own actions, nothing can be done; destiny was pre-determined from the very beginning.

ਵਡਭਾਗੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਉਤਰਹਿ ਸਭਿ ਬਿਓਗ ॥

By great good fortune, I meet my God, and then all pain of separation departs.

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਬੰਦੀ ਮੋਚ ॥

Please protect Nanak, God; O my Lord and Master, please release me from bondage.

ਕਤਿਕ ਹੋਵੈ ਸਾਧਸੰਗੂ ਬਿਨਸਹਿ ਸਭੇ ਸੋਚ ॥੯॥

In Katak, in the Company of the Holy, all anxiety vanishes. ||9||

In the lovely weather of the month of Kattak if the seeker fails to meet his beloved spouse Parmatama, it is due to the misfortunate of his bad karma. No one else can be responsible for the pain of separation and disease, as these consequent upon your forgetfullness of Waheguru. Those who live their lives enjoying the *maya* pleasures, do not get to meet the 'Husband Lord' for a very long time. All these pleasures can turn into pain in an instant and lamenting about your state of being to others will not help as you are reaping what you have sown. The mortal does not understand that all the pain in the soul and mind is due to past karma, but if due to some good fortune Prabu meets him in Sangat then through shabad love all his discomfort and pain of separation wash away in no time. Nanak is praying, O Lord save me from the love and bondage of maya. You are the saviour of your Seeker. In the month of beautiful Kattak, those who get the blessing of Sadh sangat, their worries and pain of separation from Waheguru *milap* ends.

ਕੌਡੇ ਰਾਖਸ਼ ਦਾ ਉਧਾਰ

Jagtar Singh Thethi

ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇੰਦੌਰ ਤੋਂ ਅਗੇ ਉਥੇ ਪੁਜੇ ਜਿਥੇ ਸੈਂਕੜੇ ਮੀਲਾਂ ਦਾ ਜੰਗਲ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਬਲ ਪੁਰ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਕਾ ਸੀ ਜਿਥੇ ਕੌਡਾ ਰਾਖਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕੌਡਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਸੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਖਾ ਜਾਂਦੇ। ਕੌਡਾ ਰਾਖਸ਼ ਇਹਨਾਂ ਸਭਨਾ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਉਥੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗ ਗਈ। ਉਹ ਕੁਝ ਖਾਣ ਲਈ ਲੱਭਣ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮਰਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਰੁਕਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਬਹੁਤ ਸਤਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਰੁੱਖਾਂ ਝਾੜੀਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸ਼ੈ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਅਜੇ ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੌਡਾ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਦਿਸਿਆ। ਉਹ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਰਦਾਨਾ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਖਦਾ ਹੀ ਤਰਭਕ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਦੰਦ ਬੁੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਮਰਦਾਨੇ ਤੋਂ ਦੋ ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਾਲ ਸਨ। ਮਰਦਾਨਾ ਸਹਿਮ ਗਿਆ। ਉਹ ਪਿਛੇ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਕੌਡੇ ਨੇ ਆ ਦਬੋਚਿਆ। ਲੱਕੋਂ ਫੜ ਕੇ ਕੱਛੇ ਲਾ ਲਿਆ।

ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕੁਛ ਨਾ ਸੁਝਾ ਤੇ ਉਹ ਗੁਰੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਗੁਰੁ ਜੀ ਝੱਟ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਵਣ ਲਈ ਚਲ ਪਏ। ਕੌਡਾ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੜਾਹੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛੋਂ ਗੁਰੁ ਜੀ ਆ ਗਏ। ਓਹਨਾ ਨੇ ਕੌਡੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤੋ। ਕਹਿਣ ਲਗੇ, "ਕੌਡਿਆ, ਤੈਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਚਿਤ ਆਵੇ", ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਨਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ...

> ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੬ ੧ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਉਜਲੁ ਕੈਹਾ ਚਿਲਕਣਾ ਘੋਟਿਮ ਕਾਲੜੀ ਮਸੁ ॥ ਧੋਤਿਆ ਜੂਠਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਾ ਤਿਸੁ ॥੧॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਜਾਣ, ਕੌਡਾ ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾਏ। ਆਖਿਰ ਕੌਡਾ ਮੋਮ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਤਾ।

National Tree Planting

November is National tree planting week, the UK's largest annual tree celebration, which takes place between 27 November – 5 December 2021, marking the start of the winter tree

planting season.

Hounslow Council has announced it will be giving 500 free trees to residents to help them make the borough greener and combat climate change. As part of the Council's commitment to plant a tree for each child born in the borough each year, Hounslow residents will be able to collect a free tree to plant in their own garden. Check the Council's Website if you are interested.

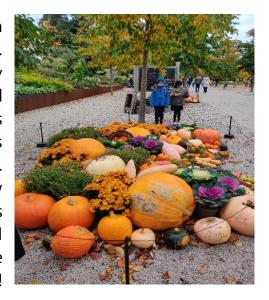
The Gurdwara will be participating in the programme by planting two more fruit tresses and 2 Corylus avellana Contorta (Corkscrew Hazel).

Sapling Corner

Visit to Wisley Gardens

Last Saturday (23rd October) we went to the Wisely garden with our Guru Har Rai Bagh group and had so much of fun. As soon we entered the garden we saw sooo many pumpkins everywhere. They were the most strangest and funniest looking pumpkins. But also very colourful. Chris who is working with RHS was our guide and he showed us around and told us so many facts about Wisely gardens. We did not know it was more than 100 years old. We saw so many wonderful trees and plants. Some plants' leaves were so big and thick that we could stand under them and if it was raining we still would not get wet. We also saw the T-Rex in the Battleston Hill and we roared with excitement!

The vegetable garden was lovely too. It had big aubergines, chillies and cauliflower. We ended our tour with going to the kids play area. Wisely garden was so green and the air was so fresh, we felt so active and good. Coming back from there we thought we must also do something to make sure we keep our surroundings more fresh and green and healthy. We want to make Guru Har Rai bagh the greenest garden and plant more plants in our garden at home as well. We decided not to waste any paper from now on. We walk a lot and tell off our parents if they are idling around in their cars. We already have stopped using plastic bags and do not buy things which has lots of packaging. Please join us in making our future green and heathy.

Arrav and Shanaaya.

SIKH ASSISTED MARRIAGES

Application forms for this service are available from the Gurdwara. The completed application form and a passport size photograph, with a non-refundable **registration fee of £50** (cheques payable to Sri Guru Singh Sabha) should be sent to: The Matrimonial Service, Gurdwara Sri Guru Singh Sabha, Alice Way, Hanworth Road, Hounslow, Middlesex. TW3 3UA

Participants must be registered on our matrimonial database to benefit from this service.

Personal and telephone enquiries are welcome as follows:

Monday – Sunday (7 Days) **10:00am – 1:00pm** Telephone Enquiries: **020 8814 6701**

All information will be strictly confidential and sincere efforts will be made in good faith to introduce interested parties. The management of the Gurdwara will not be responsible morally, legally, or otherwise, for any alleged act of negligence, omission, or commission by either of the parties concerned, nor will it be liable for any legal action.

The current list of our matrimonial partners appears below.

MALES

Ref No	Birth Date	Academic Qualification	Present Employment	Height
2904	01/04/88	CIMA (part qualified)	Management Accountant	5' 11"
2905	10/05/85	A Levels, Diploma	Renault	5' 05"
2906	30/07/93	BA Hospitality & Management	Business Owner	5' 09"
2907	15/09/88	BA Accounting & Finance	Manager, EE Mobile Co.	5' 08"
2908	05/11/91	LLB	Lawyer	6' 02"
2909	22/02/93	BDS	Dentist	6' 00"
2910	17/04/94	BDS Dental Surgery	Dentist	6' 01"
2911	25/04/94	MBBS, BSc(hons)	NHS Hospital Doctor	5' 08"
2912	19/03/95	Dip.General Nursing,stdy BSc Health	Health Care Assistant	5' 08"
2913	20/03/91	BSc Mathematics	Chartered Accountant	6' 02"
2915	26/08/93	BSc Computing	Senior Manager-Local Gov.	5' 07"
2916	01/07/90	BSc Maths, Chartered Accountant (ICAS) Investr	nent Management	5' 11"
2917	26/04/88	A Levels	Aviation	5' 07"
2918	09/06/77	College	British Airways	6' 01"
2919	24/08/93	MSc Systems Engineering	Software Developer	5' 08"
2920	17/07/95	BA Business Studies	Customer Services	6' 03"
2921	21/10/81	BDS, MJDF, RCS(eng) PGCMDE	Principle Dentist	5' 11"
2923	09/10/87	B Eng (civil Engineering)	Property Developer	6' 02"
2924	02/11/74	B Eng MSC	Senior Project manager	5' 09"
2925	03/12/94	BA Econ & Politics MSC Real Estate	Corporate Investments	5' 11"
2926	30/01/94	BA Finance and CIMA	Accountant	6' 03"
2927	26/05/91	Bsc Business Studies	IT Consultant	6' 02"

2928	09/11/91	BSc Economics, Chartered Accountant	Chartered Accountant	6' 02"
2929	07/06/84	BSc, MSc Computer Sci.	Ops. Director Family business	5' 1½"
2930	01/04/91	BA Accounting & Finance, ACCA	Business Analyst	6' 01"
2931	15/08/89	BSC(hons), PGCE,, NPQML	Maths Specialist Teacher	5' 10"
2932	15/11/86	MSc Information Technology, MBA	Senior Software Architect	5' 11"
2933	15/10/74	GCSE, BTEC Business & Finane	British Airways	5' 10"
2934	11/02/94	BSc(hons) Biochemistry, Dentistry	-	5' 08"
2935	17/10/91	BSc (hons)	Actuary	5' 10"
2936	19/06/94	BSc Consumer Behaviour & Marketing	Financial Writer	5' 11"
2937	14/04/90	CIMA Qualified Accountant	Senior Finance Analyst	5' 10"
2938	26/07/90	MBBS, FRCR	Hospital Doctor-ST5 final yr	5' 10"
2939	26/08/95	BDS	Dentist-self employed	5' 9.5"
2940	29/07/94	BSc(hons), MBBS	NHS Hospital Doctor	5' 10"
2941	19/01/89	BSc Business Management	Online Sales at Sky TV	6' 00"
2942	27/05/92	BSc(hons), PGDiP	Architect	5' 09"
2943	22/01/88	MBBS, BSC(hons), FRCR	Radiology Consultant	5' 10"
2944	12/08/95	Dispensing Optician	Store Manager-Specsavers	5' 11"
2945	30/01/90	Carpentry	Property Management	5' 06"
2946	11/10/94	BSc, ACA	Chartered Accountant	5' 09"
2947	26/09/82	Accountancy	Own Business- EstateAgency	5' 11"
2948	25/02/93	BA(hons) Airline/Airport Management	Regional Education Manager	5' 11"
2949	19/05/95	MBChB	Junior Doctor	6' 00"
2950	28/08/93	MSc Quantity Surveying	Covid Trace & Track Admin.	6' 02"
2951	08/04/91	BSC(hons) Economics	Risk Consultant	6' 01"
2952	20/05/87	Degree Building Surveying	Senior Risk Officer	5' 09"
2953	25/04/88	M Eng Materials Sci. & Eng., ACA	Senior FinanceBusiness Partner	5' 09"
2954	16/03/86	MSc Structural engineer, B Eng(hons)	Project designer	5' 10"
2955	07/10/88	BSc Pharmacy	Own Pharmacy Business	6' 01"
2956	26/04/97	Degree Maths & Physics	Policy Advisor in Civil Service	6' 02"
2957	06/02/90	MBBS	NHS Doctor	6' 02"
2958	18/03/90	Charter Accountant	British Gas	5' 08"
2959	27/10/89	BSc Maths & Management	Senior Commercial Analyst	5' 06"
2960	20/09/79	BSc, MSc Info. Security	Business Owner	5' 10"
2961	11/12/90	BSc(hons) Computer Science	Automation Engineer	6' 00"
2962	01/08/79	BSc IT Computer Studies	IT Engineer	5' 08"
2963	25/09/88	BA Sociology, GDL, LPC	Solicitor	5' 10"
2964	24/01/93	Degree Civil Engineering	Senior Quantity Surveyor	6' 00"
2965	19/02/90	BSc(hons), MSC Computer Science	Senior Software Engineer(ARM)	5' 07"
2966	03/09/87	MSc Computer Science	End Point Clinical IT Consultant	5' 10"
2967	23/03/88	BA(hons); ACCA Chartered Accountant	Finance Project Manager	5' 09"
2968	18/09/88	MBBS	Psychiatrist (Specialist Doctor)	5' 08"
2969	09/04/96	BSc(hons), MSc(hons)	Educational Supp./Private tutor	5' 07"
2970	15/12/94	BSc(hons) Quantity Surveying	Quantity Surveyor Comm. Mngr	6' 00"
2971	27/07/88	Medical Doctor	NHS	6' 00"
2972	28/07/92	MD Master of Medicine	Senior House Officer	5' 06"
2973	28/04/93	BSc(hons) Media Studies	Intermediate Level Programme	5' 09"
2974	09/12/87	BA, ACA	Chartered Accountant	6' 02"
2975	13/03/87	BSc Finance & Accounting	Management AccountingAnalyst	6' 00"

2976	29/09/84	MBBS	GP Doctor	5' 06"
2977	26/11/82	LLB	Lawyer	5' 09"
2978	15/03/91	Degree Computer Studies	IT Analyst	5' 03"
2979	23/11/82	B Eng Computer Systems Engineering	Technical Presales Consultant	5' 09"
2980	28/06/86	B Eng(hons) Electronic Engineering	Aerospace Design Engineer	5' 06"
2981	27/06/89	BA Econ & History, MA Management	Demand Planner	5' 10"
2982	06/07/93	BSc Biomedical Science	Biomedical Scientist	5' 07"
2983	28/10/95	Degree	Engineer	6' 01"
2984	10/01/92	BDS Dentist	Self Employed	6' 00"
2985	19/04/84	BA ecomonics, IMA Chartered Account	Snr Commercial Finance Anlyst.	5' 09"
2986	26/11/89	Bachelors Degree	Associate Director, Restructuring	6' 00"
2987	11/12/84	A Level, College Level	Estate Agent - Own Business	5' 11"
2988	13/01/91	MEng Chemical Engineering	Software Engineer	5' 10"
2989	21/03/93	M Pharm	Pharmaceutical Industry/NHS	6' 03"
2990	02/06/79	MBChB, General Practioner	GP	5' 10"
2991	26/06/81	BSc Computer Info. Systems	Senior IT Consultant	5' 09"
2992	31/12/87	LLB (hons) MA Law	Corporate/Commercial Lawyer	5' 08"
2993	21/05/88	AS A Level	Account Manager-Senior	6' 00"
2994	04/02/94	BSc Sci. MSc Business Technology	Contracts Manager	6' 02"
2995	22/02/87	MBBS, BSc(hons)	Doctor	6' 00"
2996	26/09/96	graduate in Mathematics	Delivery Driver	5' 07"
2997	04/02/88	LLB(hons), LPC Law	Associate Director, Finance Bank	6' 00"
2998	30/01/92	BDS	Associate Dentist	6' 01"
2999	19/03/92	BA Economics	Management Account	6' 03"
3000	09/09/89	BSc Economics	Project Manager	5' 08"
3001	17/09/84	BSc(hons) Software Engineering	Neywork Engineer	5' 10"
3002	22/06/85	PhD, MSc, BSc	Associate Director	5' 09"
3003	01/04/81	BSc, MSC, MBA	Company Director	6' 04"
3004	24/10/92	BSc Computer Science	Xander	6' 00"
3005	23/03/96	BSc, MSc Clinical Neuro. Science	NHS Assistant Psychologist	5' 10"
3006	31/08/89	BDS, B Eng,MSc Dental Implant Surg.	Dental Implant Surgeon	6' 04"
3007	05/07/89	MSc Financial Mathematics	IT Contractor	5' 10"
3008	22/12/94	BA(hons),ICAEW CharteredAccountant	Financial Accountant	5' 08"
3009	23/12/94	GCSE	HMI created	6' 00"
3010	20/02/93	BA(hons), CEMAP, CERER	Real estate Underwriter	6' 01"
3011	01/04/83	BTEC National Diploma-s\w prog.	NHS Clinical Systems Support	5' 07"
3012	17/02/86	BSc Geographical Information Systems	Fleet Service Clerk-Amer.Airline	5' 11"
3013	13/04/90	Degree Aerospace Engineering	Amtrek Avionics Engineer	5' 11"
3014	21/12/79	CompYIA CYSA, MTA Networking	IT Support Engineer	6' 01"
3015	04/08/90	BTEC Business, BTEC Sports Science	Civil Enforcement Officer	5' 06"
3016	23/05/95	M Pharm(hons)	Pre-Reg Pharmacist	5' 11"
3017	08/11/88	BSc Accounting & Finance	Project Manager	5' 10"

FEMALES

Ref No	Birth Date	Academic Qualification	Present Employment	Height
9293	12/09/91	MPharm	Pharmacist	5' 04"

9294	28/05/93	LLM, Postgraduate	Solicitor	5' 06"
9295	13/07/91	Deg. Accountancy/Finance, stdy ACA	Bank- Finance Management	5' 04"
9296	30/11/92	BA(hons) Business	HR	5' 07"
9297	10/11/78	BA(hons) Fashion Design	Reference Co-ordinator, HR	5' 04"
9298	24/08/84	MBChB, PhD	Doctor in NHS	5' 04"
9299	09/11/96	BSc Accounting, ACA	Accountant	5' 04"
9300	12/04/84	PostGraduate	Education Welfare Officer	5' 04"
9301	16/06/95	Foundation Deg. Pharmaceutical Sci.	NHS Pharmacy Technician	5' 05"
9302	22/12/91	Adv Apprenticeship L2,3,4 Childcare	Deputy ManagerPrivate Nursery	5' 01"
9302	14/08/75	BSc(hons), MBA, PhD	Associate Director-Gen. Med.	5' 07"
9304	16/06/96	MBBS, BSc(hons)	NHS	5' 07"
9305	04/12/86	LLB, PGCE	Teacher	5' 03"
9306	04/12/81	MSc Physics	Research Scientist	5' 09"
9307	16/09/96	Bsc Maths and Economics	Technical Business Analyst	5' 03"
9308	29/03/79	BSc(hons) Pharmachology	Senior manager	5' 07"
9309	21/07/92	BDS	Orthodentist	5' 04"
9310	09/02/92	BSc Biomedical Science	Clinical Trials Data Manager	5' 05"
9312	28/08/92	BSc(hons),ACA Chartered Accountant	International Tax Advisor	5' 09"
9313	13/07/88	BSc(hons) Computer Science	IT Incident Analyst	5' 05"
9314	26/05/81	BSc,ACA(fellow)Chartered Accountant	Director of Policy	5' 04"
9315	12/06/84	BSc(hons),ACCA Chartered Account.	Senior Financial Analyst	5' 07"
9316	08/02/86	LLB, LLM	Lawyer	5' 06"
9317	05/06/96	MBBS	Junior Doctor(2nd year)	5' 08"
9318	05/09/92	BSc, MBBS	Doctor in Hospital	5' 06"
9319	05/08/95	Dentist	-	5' 03"
9320	27/02/86	BSc Business Info. & Technology	Systems Analyst	5' 04"
9321	16/09/93	MBChB(hons), BSc(hons)	Doctor	5' 03"
9322	09/08/95	LLB(hons) Law	Legal Advisor, Civil Service	5' 5½"
9323	03/01/78	6 GCSE A-C	Learning Support Assistant	5' 00"
9324	29/09/92	Commercial Pilot Licence	Pilot	5' 05"
9325	03/12/93	BSc(hons), ACCA	Management Accountant	5' 07"
9326	26/07/92	Degree(hons) Economics & Finance	Senior Risk Analysis	5' 04"
9327	13/03/91	MBBS, BSc(hons)	NHS Hospital Doctor	5' 07"
9328	21/02/95	Deg. Finance/Accounting/Bus. Std.	working in Bank-Finance Dept	5' 04"
9329	03/07/93	MBBS, BMedSc	NHS Doctor	5' 06"
9330	12/11/83	Solicitor	Solicitor	5' 04"
9331	10/10/91	BSc Economics&Financa, ACCA	-	5' 04"
9332	25/11/93	DDS-Dentist	self employed	5' 08"
9333	23/08/95	LPC LLM	Trainee Solicitor	5' 02"
9334	10/07/86	MA	Teacher	5' 10"
9335	20/08/94	MBBS, BSc(hons)	Doctor	5' 05"
9336	01/03/88	MBBS Doctor	GP	5' 04"
9337	09/07/93	M Pharm	Hospital Pharmacist	5' 06"
9338	18/02/77	Masters	Learning & Development HSBC	5' 06"
9339	19/05/90	MSc(hons) Molecular Medicine	Scientist	5' 05"
9340	04/04/93	BA Business Management	Retail Management Manager	5' 01"
9341	12/03/93	BDS(hons)	Dentist	5' 02"
9342	14/02/95	BSc(hons) Maths, PGDip Education	Teacher	5' 06"

9343	08/03/80	Degree Business & Marketing	Administrator in Law firm	5' 02"
9344	26/03/91	Mc Optom	Optometrist	5' 03"
9345	27/11/81	BSc Math&Management, ACA	Director	5' 06"
9346	21/05/84	CIPD Level 5	HR Assistant	5' 06"
9347	08/08/90	BSc Computer Sci & Accountancy	Senior Fixed Income Analyst	5' 08"
9348	30/11/88	BSc(hons); MPharm,MRES Immunology Phar	macist	5' 07"
9349	10/06/95	BSc(hons), MSc Pharmaceutical Quality	Manufacturing Investigator	5' 05"
9350	01/08/92	Master Chemical Engineering	Project Manager	5' 01"
9351	04/02/94	BSc Finance	Investment Banking	5' 08"
9352	25/10/84	LLB	Lawyer	5' 05"
9353	15/08/91	BSc(hons) Information Systems	Business Analyst	5' 05"
9354	05/06/89	BA(hons) Finance, Maths& Stats	Reach Programme Administrator	5' 10"
9355	02/10/90	BA(hons) Business Management	self employed/business owner	5' 06"
9356	06/11/88	MSc, MSc, BSc	Physician Associate/NHS Hosp.	5' 02"
9357	13/03/90	BSc Mathematics	Chartered Account/Consultant	5' 05"
9358	17/11/83	BA(hons) HRM/Marketing	Human Resources Busi. Partner	5' 04"
9359	14/03/90	LLB	Solicitor	5' 02"
9360	24/02/91	BA Business and Finance	Bank Officer	5' 04"
9361	23/05/86	BA(hons) Economics	Investment Banking Analyst	5' 06"
9362	14/01/93	BSc(hons), Maths/Business Mgmnt	Tax Advisor	5' 05"
9363	02/06/95	BSc Neuroscience, MSc Mental Health	Medical Advisor Pharm. Industry	5' 00"
9364	01/04/85	Master Environmental Science	Environ.Consultant/Project Mngr	5' 05"
9365	10/07/79	BA Travel & Tourism	Talent Recruitment officer	5' 03"
9366	07/08/94	BDS, MFDS Postgrad Diploma	Dentist	5' 05"
9367	18/02/88	BA(hons), PGCE	Teacher	5' 05"
9368	21/12/82	Degree HR Employment Law	Senior Principle International	5' 05"
9369	12/11/92	BA(hons) Eng. Lit & Cretive Writing	Higher Education-CourseCo-ord	5' 03"
9370	01/11/94	BA(eng), GDL, LPC, MSc	Solicitor	5' 08"
9371	28/04/82	Masters	Local Authority Officer	5' 06"
9372	08/12/93	BSc(hons)	Optometrist	5' 06"
9373	03/09/91	BSC Economics & Management	Senior Commercial Manager	5' 07"
9374	26/01/95	LLB, BA(hons)	Senior Policy Holder	5' 02"
9375	20/02/97	LLB	Franchise Business owner	5' 05"
9376	01/09/92	BA(hons) Business Management	Civil Servant, Sen. Project Mngr	5' 07"
9377	02/02/89	BSc Economics, MSc Economics	Civil Service	5' 10"
9378	12/01/90	BA(hons), MSc Management, PGCE	Asst. Head of Year, Teacher	5' 04"
9379	19/06/84	Bsc, MSc, MBA	Management Consultant	5' 04"
9380	13/08/93	LLB Law	Solicitor	5' 00"
9381	27/07/82	Masters Business & HR	Medical Sales Representative	5' 03"
9382	02/02/92	Degree	Optometrist	5' 07"
9383	26/08/94	BA(hons) Economics, PGCE	Data Analyst	5' 04"
9384	07/08/83	A Levels (iology, Psychology, IT)	Civil Servant – Home Office	5' 07"
9385	07/01/89	MBChB, MSc, MRCS	NHS Hospital Doctor	5' 08"

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

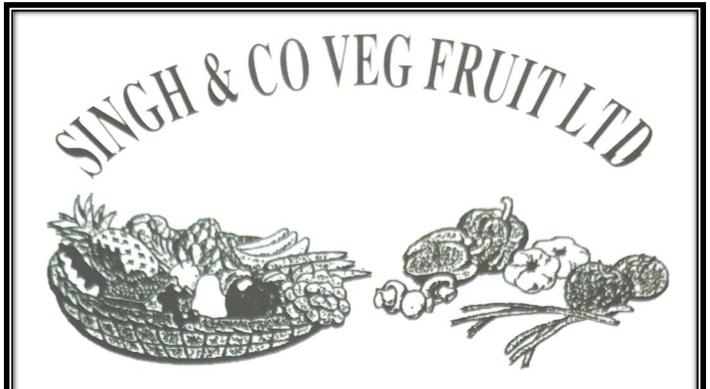

One Universal Creator God, Realised By the Grace of The True Guru

FREE ADVICE SERVICES AT THE GURDWARA

SERVICE	Location	Rate	Day	Time
Sikh Assisted Marriage Service	1st Floor Building	Please see updated times on Page 4.		
Legal Advice	Ground Floor New Annexe	This service has been discontinued.		
General Enquiries Office	Ground Floor Main Bldg	Please see updated times on Page 4.		
Metropolitan Police	Ground Floor Main Bldg	Suspended.		
Home Office Immigration Enforcement (formerly UK Border Agency)	Ground Floor New Annexe	Suspended.		
Financial Advice & Estate Planning	Ground Floor New Annexe	Suspended.		
Disability Network Hounslow	Ground floor New Annexe	Disability Network Hounslow Every Friday, 10:00am-3:00pm starting Friday 3rd Sept 2021		
Gurdwara Wellbeing Centre	Ground floor Main Bldg	Suspended.		
Gurdwara Healthy Walks	Meet Ground Floor Foyer Main Bldg	Suspended.		
Bereavement Service		Suspended.		
Drug & Alcohol Addiction Service		Suspended.		

Please note these regular Gurdwara Services are gradually being reintroduced, starting with the Disability Network Hounslow, on 3 September 2021.

Unit 89, Market Pavillion, 1 Sherrin Road, New Spitalfield Market, Leyton, London E10 5SL Tel: 020 8539 1166 - 020 8532 8231 - Fax: 020 8558 0470

GREEN STREET EXOTICS

10A CARLTON TERRACE

GREEN STREET

LONDON E7

TEL: 020 8503 4809